

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele:
Mgr. Miloslav Jirků, Ph.D.

Datum:
24.5.2012

Autor:
Eva Rmoutilová

Název práce:
Skupina Fornicata a biologické zvláštnosti druhu *Giardia intestinalis*

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem práce bylo shrnout informace o diverzitě a fylogenezi prvoků skupiny Fornicata a o zajímavých životních projevech druhu *Giardia intestinalis*.

Struktura (členění) práce:

Předložená bakalářská práce obsahuje literární rešerši, na níž, jak autorka uvádí v závěru, bude navazovat vlastní výzkumný projekt zaměřený na volně žijící diplomonády. První část práce obsahuje představení skupiny Fornicata v kontextu historických znalostí a hypotéz, které jsou následně přehledně konfrontovány s nejnovějšími poznatky. V druhé části se autorka zaměřila na nejlépe probádaný taxon *Giardia intestinalis*, který je jedním z nejlépe prozkoumaných prvoků vůbec. Uvedené členění je velmi dobře voleno, neboť umožňuje i neoborníkovi rychlé pochopení tématu v širších souvislostech.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?
Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

V práci je správně citován dostatek relevantních zdrojů.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Práce je zpracována velmi pečlivě, a je zjevné, že se autorka při její tvorbě nebála využít také údaje zcela mimo rámec cílové skupiny organismů. Prezentované informace jsou díky tomu zhusta dávány do kontextu se znalostmi u jiných skupin protist. Zvolený styl psaní má místy až beletrický charakter, je však přesto velmi úsporný a spolu s mimořádně dobrou stylistikou a minimem formálních a gramatických chyb činí text velmi čtivým. Poznámka k obrázkové dokumentaci viz dále.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Cíle práce byly splněny. Rád bych zdůraznil, že se jedná o jednu z nejlépe

zpracovaných rešeršních bakalářských prací, s nimiž jsem se dosud setkal. Autorce i školiteli proto gratuluji k dobře odvedené práci, s radostí práci doporučuji k obhajobě a navrhuji nejlepší možný stupeň hodnocení. Přeji mnoho vzrušujících objevů v budoucnu a jsem upřímně rád, že jsem práci mohl oponovat.

Otázky a připomínky oponenta:

Mým úkolem je poukázat také na nedostatky, z nichž několik zde uvádím a netřeba na ně nikterak reagovat. Rad dodávám, že vzhledem k jejich malému množství se vlastně jedná o kompletní výčet:

- i) Prvním nedostatkem jsou ve všech diplomových pracích se vyskytující chyby v používání kurzivy (např. u zkratky spp. za rodovými názvy) a chyby ve vědeckých názvech organismů. Zde však může jít o překlepy z nepozornosti, což není, už vzhledem k jejich sporadickému výskytu, žádný smrtelný hřích.
- ii) Jedná se možná z hlediska autorky i školitele o banální záležitost, ale přeci jen mi v práci, zejména bakalářské, chybí stručná kapitola poskytující základní morfologickou a strukturální charakteristiku fornikát. To mohlo být jednoduše ošetřeno několika odstavci textu doplněného několika málo obrázky.
- iii) U obrazového obsahu bych se rád zastavil. Jde totiž o jedinou slabou stránku práce. Text se totiž hemží relativně krkolomnými popisy morfologických struktur, fylogenetických vztahů a vývojových procesů fornikát. Jak známo, jeden obrázek je často lepší než tisíc slov, což v tomto případě platí dvojnásob – např. u kapitoly 3.3 Bičíkový aparát, jehož předposlední odstavec má bez obrazového schématu až surrealisticky nepochopitelný charakter. Dokonce i tam, kde je adekvátní obrazová dokumentace zařazena, není využit její potenciál. Například Obr. 1 zobrazuje reprezentativní zástupce fornikát a obsahuje popisky jednotlivých struktur. V popisku obrázku pak bohužel chybí legenda k symbolům. Ty měly být buď vymazány, nebo vysvětleny, případně ještě doplněny, čímž mohla být mimochodem elegantně vyřešena otázka chybějící morfologické charakteristiky skupiny. Jinde, u popisu vývoje názoru na fylogenetické vztahy fornikát, bylo jistě záhodno použít alespoň stylizovaný fylogenetický strom doplněný symboly a šipkami naznačujícími alternativní topologie. V textu navíc zcela chybí odkazy na obrázky.
- iv) Čeští autoři jsou v textu citováni bez diakritiky. S tím zcela souhlasím, byť se jedná o česky psaný text. Problém je, že tomu tak není vždy, dokonce ani u jména školitele, kde např. v přehledu literatury se háčkem pyšní pouze jedno jeho c. S čím však kategoricky nesouhlasím, je počesťování příjmení zahraničních autorek přidáváním –ová. To je velmi nevhodné a matoucí. I zde je text nejednotný, např. jméno Poxleitnerová je v textu psáno česky, u popisku Obr. 3 je však zachováno původní znění.

Následně bych rád autorce položil čtyři doplňující otázky:

- 1) V textu je několik pochopitelných zjednodušení, např. na str. 5 se píše o rybích parazitech rodu *Spironucleus*. Jaký je současný názor na rozšíření *Spironucleus* spp. u ne-rybích obratlovců?
- 2) V textu je opakovaně skloňován komezalizmus fornikát. Jedna se o obecný současný názor na skupinu Fornicata? V textu se vyskytuje jak termín parazitizmus, tak komezalizmus, může to autorka uvést na pravou míru?
- 3) Na str. 15 je uvedeno členění *Giardia* spp. do několika druhových skupin. Jako fanoušek parazitů poikilotermních obratlovců bych se proto rád zeptal, kam se dle současných názorů/kritérií řadí např. *Giardia agilis* z obojživelníků?
- 4) V závěru mi citelně chybí konkrétnější nástin budoucí práce autorky – je uvedeno pouze to, že se bude zabývat volně žijícími fornikáty. Čím konkrétně se bude autorka v magisterském studiu zabývat, jak bude designován sampling atd.?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Mgr. Miloslav Jirků, Ph.D.

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://natur.cuni.cz/biologie/files/BZk-pravidla-11-12-2007.doc>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: lucie.jurickova@seznam.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu: **katedra zoologie PŘFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2**